

Макроикономически бюлетин

Пролет 2025

България

София

април 2025

Държавен кредитен рейтинг

България

Moody's

Baa1 стабилна

S&P Global
Ratings

BBB положителна

Fitch Ratings

BBB положителна

- ❖ В редки случаи някое събитие може да повлияе сериозно на очакванията за световния **икономически растеж** и **международната търговия** като цяло. Водената митническа политика на **САЩ** и ответните реакции на държавите е такова събитие, което променя статуквото. Повишаване на митата, отлагане за определен период на вече въведени такива, преговорите между държавите и други отстъпки оформят международната среда, която трудно може да се предвиди. В тази връзка очакванията за **европейската икономика** са подкопани от несигурността, но в същото време блокът разполага с алтернативни двигатели на икономически растеж, към които да насочи внимание в лицето на повишено вътрешно търсене, военна индустрия, зелена енергия и изкуствен интелект.
- ❖ **Българската икономика** демонстрира устойчив растеж, въпреки несигурността. Не се очаква новите мита да окажат съществен негативен ефект като цяло, а ако има такъв – ще се усети от бизнеса с лека забава. Ефектите ще бъдат непреки, защото България няма голям стокообмен със САЩ – едва 2-3% от всичкия износ. Негативните ефекти са свързани с нашите търговски партньори в лицето на Германия и Италия, които попадат в списъка на „пострадалите“ от митата. Автомобилната индустрия и машиностроенето са секторите, които се очаква да бъдат засегнати, тъй като митата на САЩ са насочени основно върху индустрията. И все пак позитивното от тази турбулентна ситуация е възможността, която се отваря пред търговията на ЕС и България да разширят своя географски поглед.

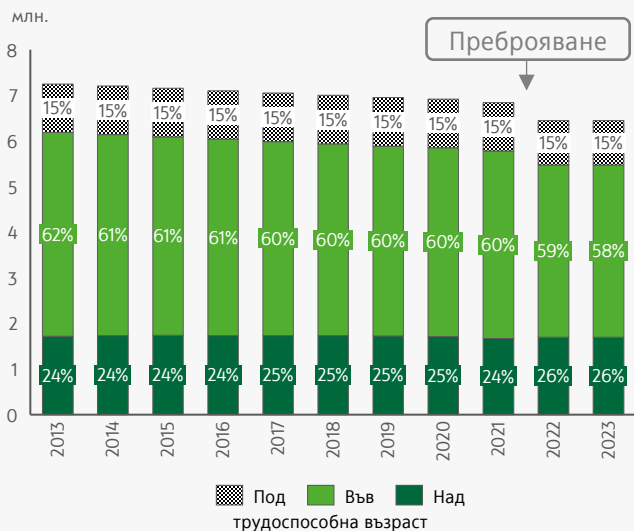
Демография

Населението на България: намаляващо, но с увеличаваща се имиграция

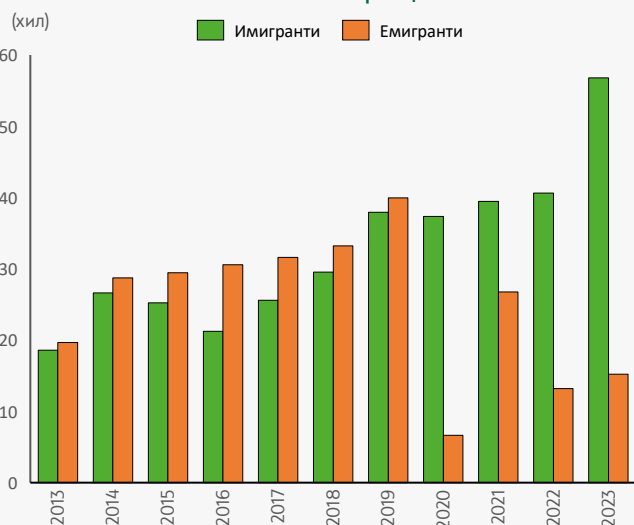
Данните за населението на България за 2024 г. все още не са публикувани, но въпреки това България все повече представлява интерес за чуждестранните граждани, които се заселват тук. Данните за 2023 г. показват, че имиграцията изцяло компенсира иначе намаляващото население на страната. Близко 60 хил.

души са се заселили като основната причина за това е „работа“. Традиционно потокът е от

Демографска структура

Външна миграция

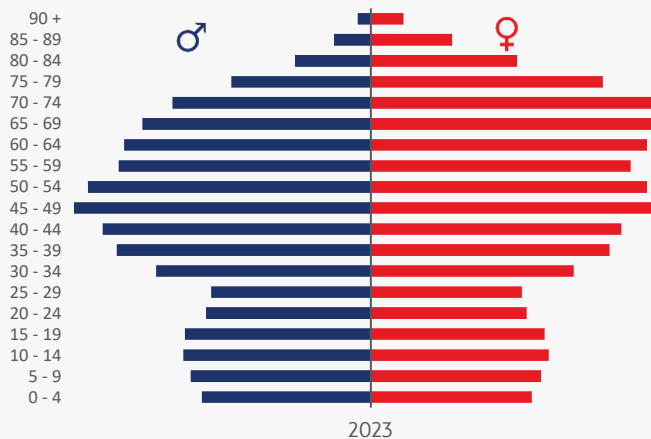

Население на България

Турция, но след започналата война в Украйна списъкът се увеличава с Русия и Украйна. През последното десетилетие Сирия (и като цяло Близкия изток) също се оформя като традиционен поток на имигранти. До настъпване на пандемията от COVID-19, чужденците от Европейския съюз, желаещи да отседнат в страната средносрочно или дългосрочно са около 2 хил. души на година. Това се променя драстично след пандемията, увеличавайки се до 7 хил. души средногодишно.

Демографска пирамида: Процесът на застаряване продължава

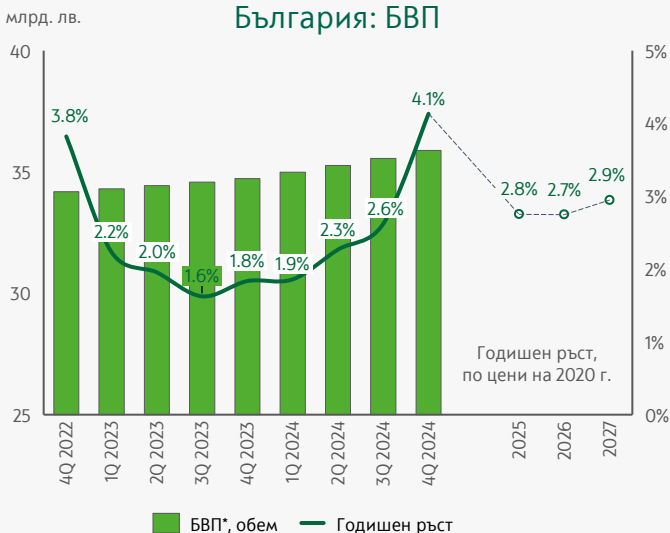
Брутен Вътрешен Продукт (БВП)

Икономиката – някъде между натрупаната инерция и новия световен ред

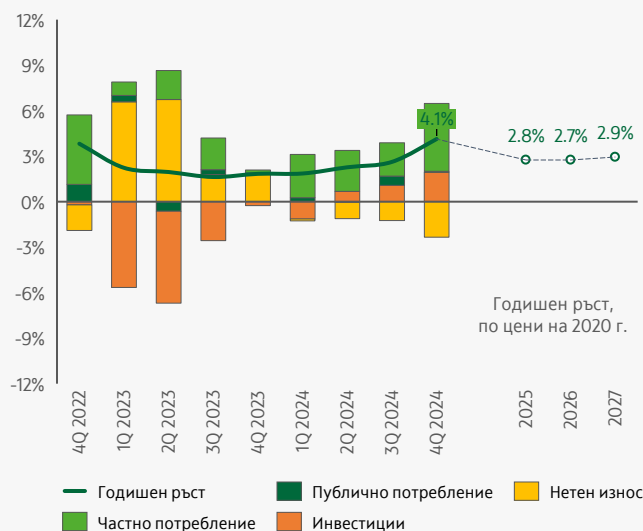
През изминалата година **българската икономика** демонстрира засилен икономически растеж, един от най-високите сред държавите-членки на ЕС. В резултат на това, конвергенцията с европейските средни нива продължава, макар и условията да позволяват по-бързо „скъсяване на дистанцията“.

Въпреки това, външните рискове се засилват без ясна и прогнозируема посока. **Промишлеността** като един от основните двигатели освен липсата на персонал, започва да изпитва затруднения и от влошените международни търговски условия.

България: БВП

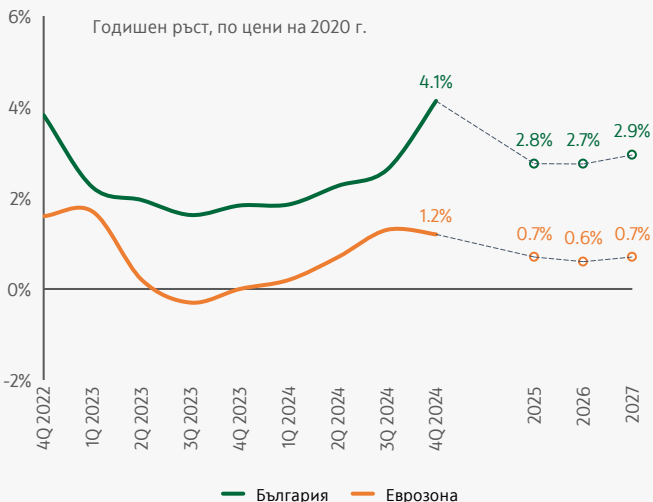

БВП по компоненти

Спадът на инфлацията и нарастването на доходите до голяма степен предопределят силното представяне на **частното потребление**, което очакваме да продължи да подкрепя икономическия растеж на икономиката в средносрочен план. Приносът на **публичното потребление** към ръста на БВП остава неутрален, но с очакване за положителна корекция

БВП: България и еврозона

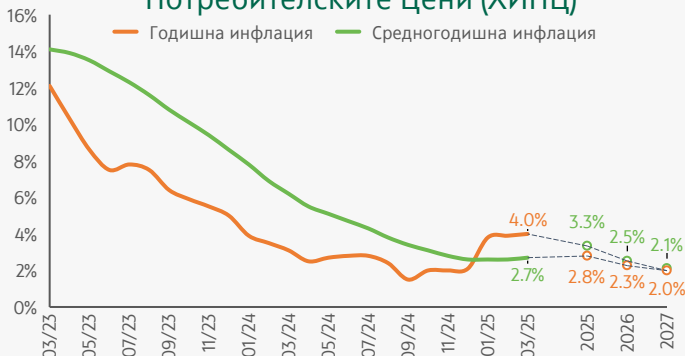
най-вече поради ръста на разходите за отбрана и сигурност. Вътрешните политически сътресения не допускат разгръщане на дългосрочния потенциал на **инвестиционната дейност** в страната. Тя остава на ниски нива, като единствено увеличението на **запасите** отбелязва по-значим годишен ръст основно поради несигурността в международен план. В настоящата макроикономическа прогноза е направена по-сериозна ревизия на **износа** и **вноса** на България спрямо настоящите условия.

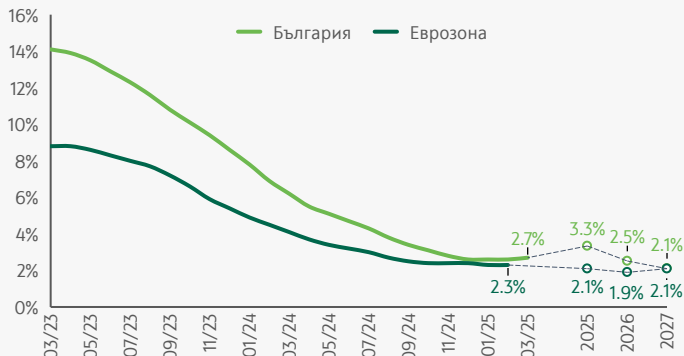
Инфлация

Комуналните услуги и хлябът дерайлираха основната инфлация, за момента

Хармонизиран Индекс на Потребителските Цени (ХИПЦ)

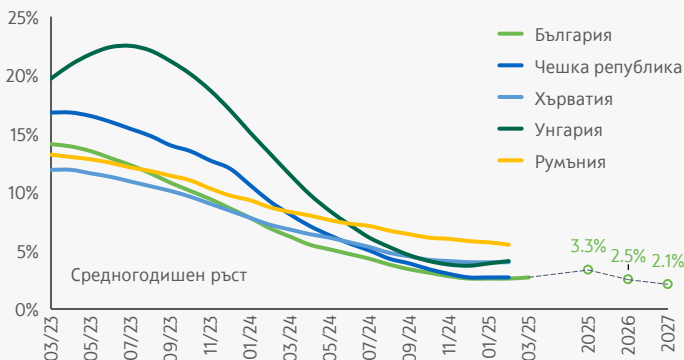
ХИПЦ: България и еврозона

ХИПЦ по основни групи*

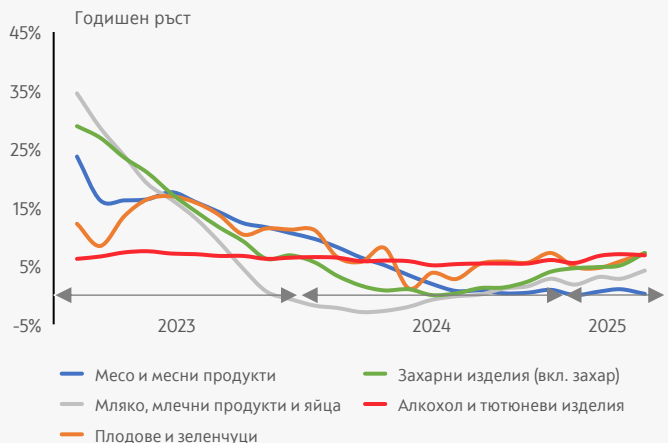

ХИПЦ: България и държави от ЦИЕ

Въпреки относително ниските нива на **инфлация**, натискът върху цените се задълбочава, като се материализират някои негативни рискове. Влошаващата се международна среда, заедно с местни негативни събития водят до ръст на **инфлацията** и към края на март, тя вече е на ниво от 4.0%. В допълнение, увеличението на електроенергията, водата, акцизите и хлебните изделия, увеличиха **инфлацията** в началото на годината. Климатичните промени също имат своя отенък, като сериозните температурни амплитуди унищожават селскостопански масиви с реколта. Отражението ще се реализира по-късно през годината, но неминуемо ще окаже

Базова потребителска кошница

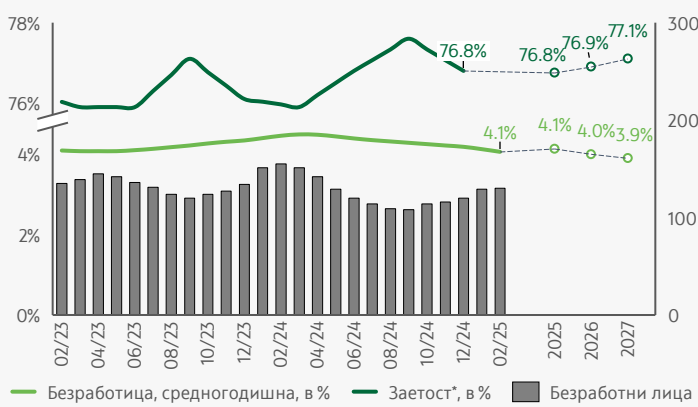
влияние върху средната цена на потребителската кошница, обикновено включваща плодове и зеленчуци. Ревизираме нагоре прогнозата за **инфлация** за следващите три години поради няколко съществени фактора: по-високи цени на административно регулирани стоки, повече натиск при храните и спекулативно поведение на търговците след приемане на еврото в България.

*Трите потребителски групи с най-големи тегла в представителната потребителска кошница на ХИПЦ

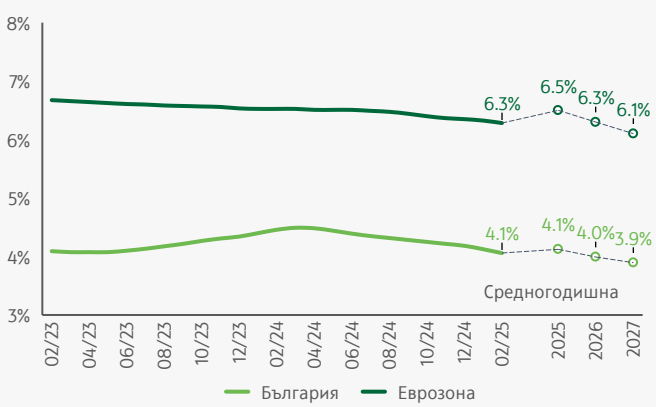
Пазар на труда

Възможности пред дефицита на работна ръка – повишаване на квалификацията, дигитализация на публичния сектор и внедряване на ИИ в работния процес

Безработица и заетост*

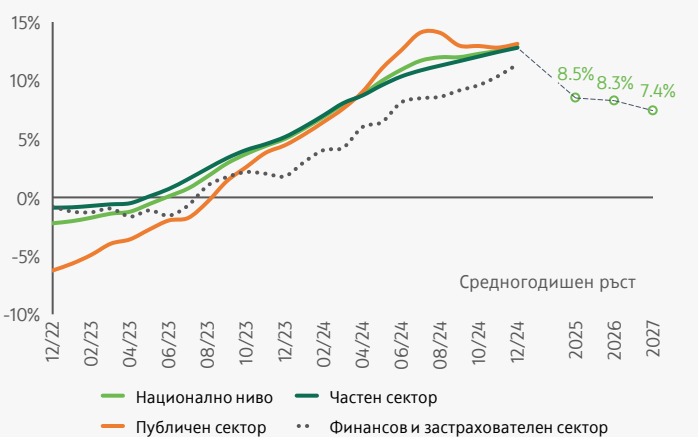

Безработица: България и еврозона

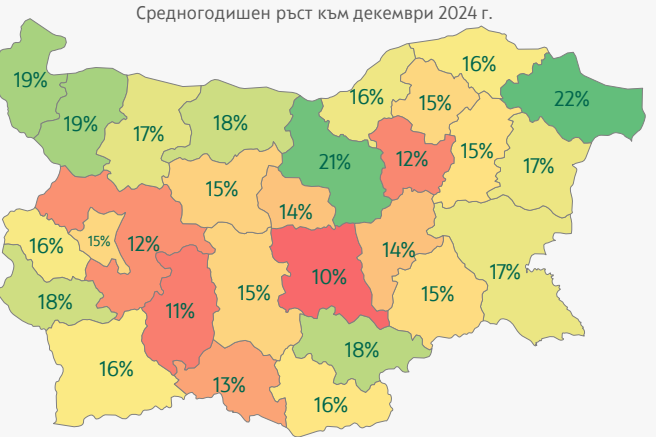

Ниска безработица, висока заетост и забележителен ръст на работните заплати – така накратко може да се опише **пазара на труда** през 2024 г. В началото на текущата година бизнес средата демонстрира разнопосочни сигнали за работните заплати. Секторите „Отбрана“ и „Сигурност“ вече отчетоха очакваното индексирание на работните заплати, заложен в държавния сектор, а на останалите публични сектори ще им бъдат индексирани възнагражденията по-късно през годината.

Реален ръст на заплатите по сектори

Номинална заплата по региони

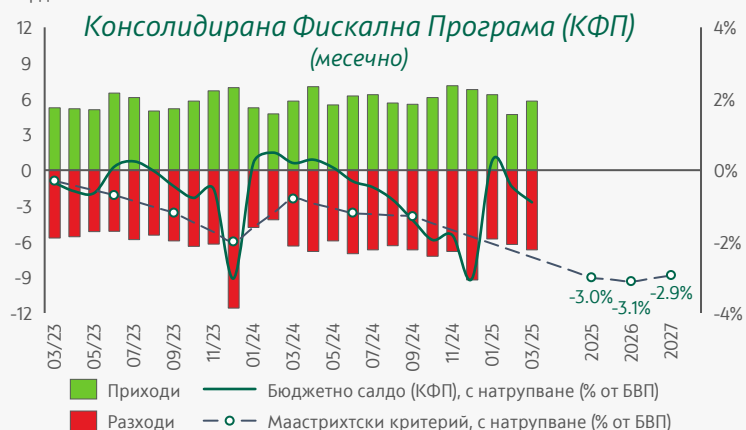

Държавни финанси

Приходната част на държавния бюджет е под планираните нива

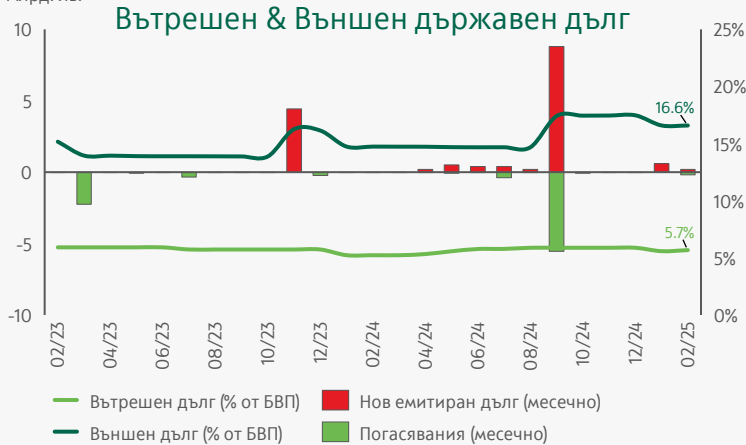
млрд. лв.

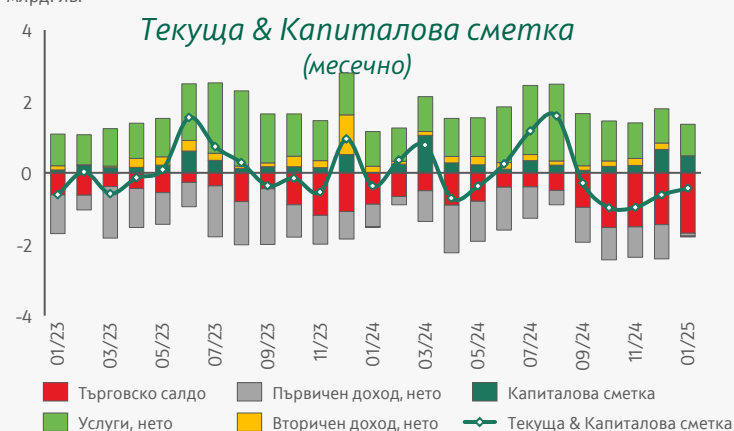
млрд. лв.

млрд. лв.

млрд. лв.

Лятото на 2025 г. – повратна точка за **правителство** и **евро**. По всичко личи, че крайната оценка за България ще бъде положителна относно това дали е готова да се присъедини към еврозоната в началото на следващата година. Частният сектор по-скоро е готов, **държавният** дава сходни индикации, а оценката през юни наближава. Прокарва се опасение за дерайлиране на **държавния бюджет**, който вече е приет и не се допуска да надвишава 3% от БВП. Допусканията, които са внедрени в **бюджета** най-вероятно няма да се материализират и от двете страни на баланса: приходната част изглежда все по-трудно да бъде събрана в размер, гласуван в **бюджета**, а от другата страна – разходната част има възможност да бъде сериозно изрязана, основно по линия на капиталовите разходи (отново). **Правителството** се опитва да спаси поне половината сума, заложена в ПВУ, но за това трябва да бъдат предприети бързи законодателни промени.

От началото на годината **правителството** показва повишена активност на вътрешния пазар за набиране на дълг, като към средата на април вече е в размер на 1.5 млрд. лв.

Търговия & Инвестиции

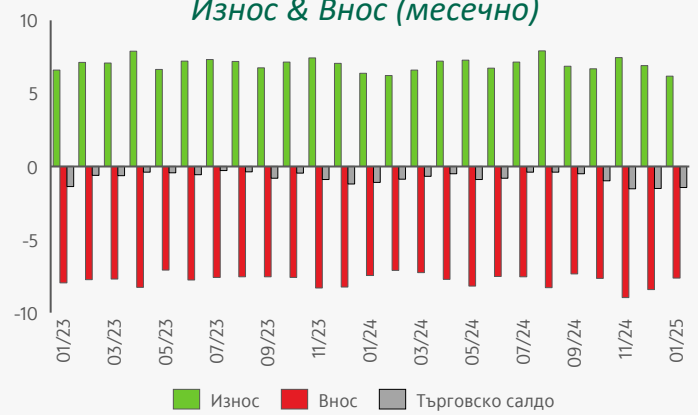
Безпрецедентна митническа политика на САЩ, поставя търговията на кръстопът

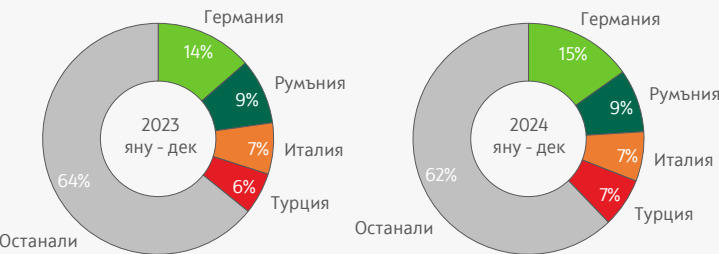
Българският **износ** отчете през изминалата година спад, докато **вносът** продължава да се увеличава, въпреки това **търговското салдо** остава положително, така както през последните 10 години (БВП). Средната стойност на **баланса** е в размер на 6 млрд. лв. за същия период и дългосрочно остава неутрален към икономическия растеж.

млрд. лв.

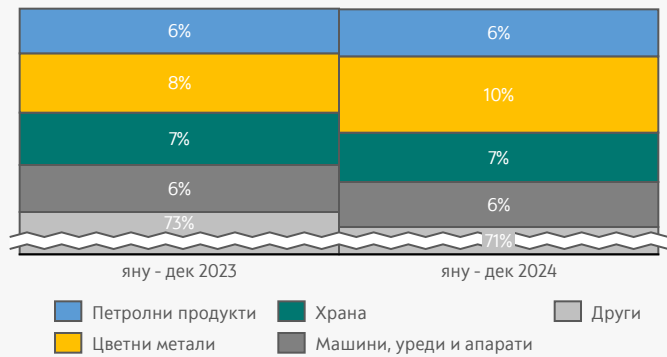
Износ & Внос (месечно)

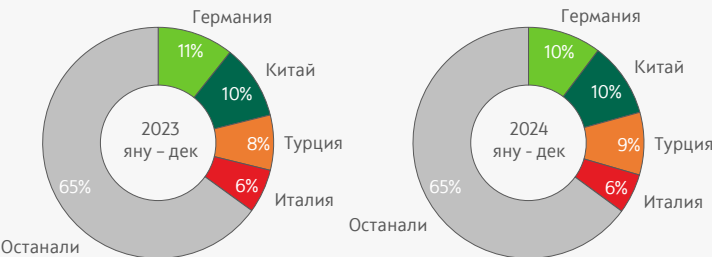
Износ, основни търговски партньори

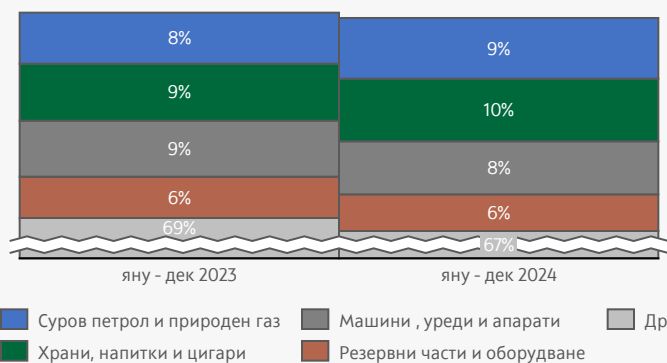
Износ по стокови групи

Внос, основни търговски партньори

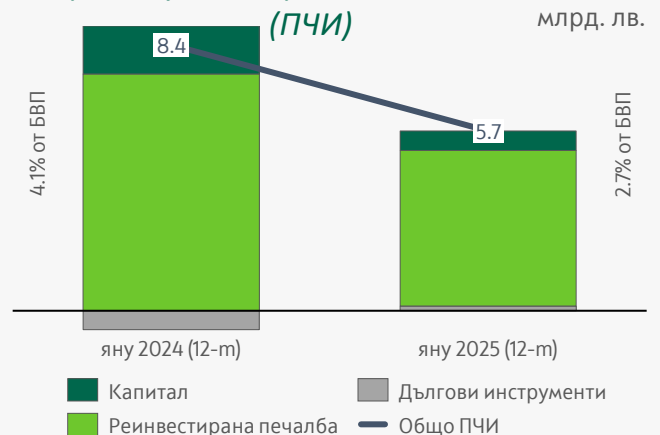

Внос по стокови групи

Военните и търговски конфликти в световен план пренареждат глобалния ред, като резултат от което основно страда **международната търговия**. В противовес на това, инвестиционната активност в Централна и Източна Европа (ЦИЕ) се развива в благоприятна микро-среда, отчитайки устойчив икономически растеж. България все още е далеч от пълното използване на своя потенциал в региона.

Преки Чуждестранни Инвестиции (ПЧИ)

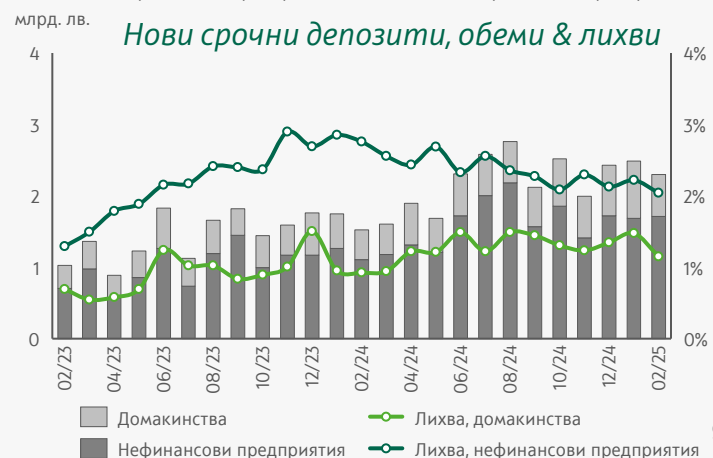
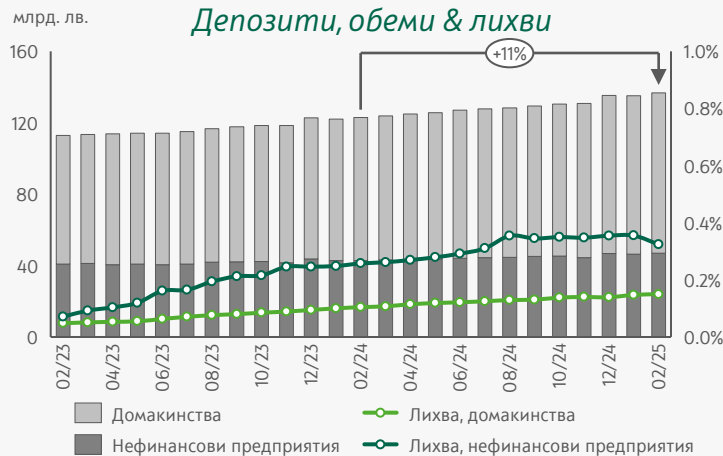
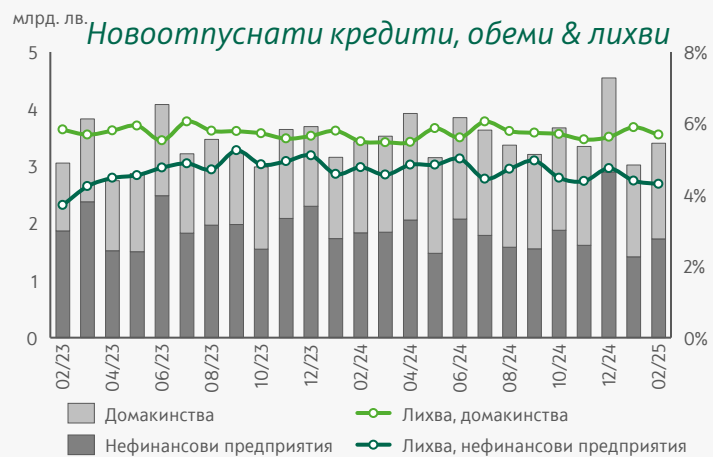
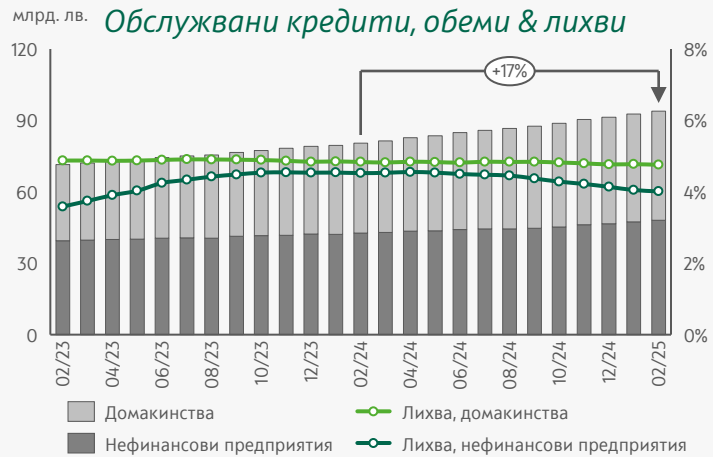

Банков сектор

Висока кредитна активност, подкрепяна допълнително от експанзионистична парична политика

Финансовите пазари се намират в турбулентна среда и очакванията за текущата година се променят постоянно. Исторически високата волатилност, заедно със задаващите се икономически сътресения сред големите икономики подкрепят **централните банки** да продължат да намаляват своите лихвени проценти, за да подкрепят застрашения бизнес.

В България **кредитната активност** остава на високи нива и ще продължи да бъде подкрепяна от силния пазар на труда. В зависимост от кредитния сегмент **лихвените проценти** показват различна динамика. При жилищното кредитиране **лихвите** вече няколко години остават на изключително ниски нива, потребителското кредитиране отчита леко повишение, докато при фирменото кредитиране се отчита понижение. Всяка динамика си има своята специфика, но като цяло кредитирането в България се радва на благоприятни макроикономически условия. **Банковият сектор** остава силно капитализиран, с висока ликвидност и с позитивно потребителско поведение. Секторът ще бъде допълнително ликвидно подкрепен след приемане на еврото по линия на минималните задължителни резерви, които от 12% ще паднат на 1%.

Актуални & Прогнозни Данни

Годишно изменение

2023

2024

2025

2026

2027

Актуални данни

Прогнозни данни

Брутен Вътрешен Продукт (ревизиран)

БВП (реален ръст)	1.9%	2.8%	2.8%	2.7%	2.9%
Частно потребление	1.4%	4.5%	4.0%	3.7%	3.5%
Публично потребление	0.7%	2.8%	2.6%	2.8%	2.8%
Инвестиции	-12.8%	4.1%	3.0%	3.6%	4.3%
Износ	0.0%	-0.8%	3.9%	2.0%	3.6%
Внос	-5.5%	1.3%	5.6%	3.4%	4.7%

Инфлация & Цени на жилища

Индекс на Потребителските Цени (ИПЦ)	4.7%	2.2%	2.9%	2.5%	2.2%
Индекс на Потребителските Цени (ИПЦ, средногодишен)	9.5%	2.4%	3.4%	2.7%	2.3%
Хармонизиран индекс (ХИПЦ)	5.0%	2.1%	2.8%	2.3%	2.0%
Хармонизиран индекс (ХИПЦ, средногодишен)	8.6%	2.6%	3.3%	2.5%	2.1%
Основна потребителска кошница* (ИПЦ)	7.5%	2.4%	4.5%	4.5%	4.0%
Цени на жилища (ИЦЖ, национално ниво)	10.1%	18.3%	7.9%	7.7%	6.1%
Цени на жилища (ИЦЖ, София)	9.7%	20.5%	12.2%	13.9%	9.0%
Цени на жилища (ИЦЖ, Пловдив)	7.3%	18.6%	9.5%	7.3%	6.8%
Цени на жилища (ИЦЖ, Варна)	15.7%	22.0%	12.1%	10.3%	8.4%

Пазар на труда

Безработица (в края на периода)	4.4%	4.0%	4.0%	3.8%	3.8%
Заетост (20 - 64 годишна възраст)	76.2%	76.8%	76.8%	76.9%	77.1%
Месечна заплата (в края на периода)	1 991	2 296	2 570	2 851	3 129
Номинален ръст на заплатата (средногодишен)	14.5%	15.3%	12.0%	11.0%	9.7%
Реален ръст на заплатата (в края на периода)	5.0%	12.9%	8.5%	8.3%	7.4%

Държавни финанси

Държавен дълг (към БВП)	21.9%	23.4%	24.2%	24.8%	25.0%
Бюджетно салдо (КФП) (към БВП)	-3.0%	-3.0%	-3.0%	-3.1%	-2.9%
Бюджетно салдо (Маастрихт) (към БВП)	-2.0%	-3.0%	-3.0%	-3.1%	-2.9%

Банков сектор

Общо кредити**	13.1%	14.9%	9.2%	9.5%	8.2%
Кредити на домакинства**	17.1%	21.4%	10.1%	10.1%	7.5%
Фирмени кредити**	10.4%	10.1%	8.4%	9.0%	8.7%
Общо депозити	9.6%	10.1%	10.1%	7.6%	8.3%
Депозити на домакинства	11.0%	11.8%	11.0%	7.4%	8.3%
Фирмени депозити	7.0%	7.3%	8.5%	8.0%	8.1%

*Основна потребителска кошница, включваща месо, мляко, яйца, плодове, зеленчуци, захар, алкохол и цигари

**Редовен/Обслужван портфейл с данни от парична и лихвена статистика на Българска народна банка

Источници

Отчетни данни

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ, РБ

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ЕВРОСТАТ

Прогнозни данни

БАНКА ДСК, ОТДЕЛ „ПРОУЧВАНИЯ“

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
(САМО ДЕМОГРАФСКА ПРОГНОЗА)

ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
(САМО ПРОГНОЗА ЗА ЕВРОЗОНАТА)

Отказ от права

- ❑ Настоящият документ е изготвен от **Банка ДСК, Отдел „Проучвания“** и дали и в какъв срок ще бъде публикувана актуализацията на документа не е определено предварително.
- ❑ Макроикономическият бюлетин е само с информативна цел и съдържащата се в него информация (изцяло или частично) не може да бъде разкривана, разпространявана, възпроизвеждана или публикувана по каквато и да е причина без предварителното и изрично съгласие на **Банка ДСК**.
- ❑ Макроикономическият бюлетин се базира на обществено достъпна информация, източници на която са посочени по-горе. Нито **Банка ДСК**, нито **служителите на Банка ДСК** поемат каквато и да е отговорност по отношение на точността и пълнотата на този документ и не носят отговорност за грешки при предаването на отчетните и прогнозни данни. **Банка ДСК** си запазва правото да променя своята прогноза без предизвестие.
- ❑ Този документ не трябва да се тълкува като оферта за продажба или покупка на финансов/кредитен продукт. Информацията в този документ е от общ характер и не трябва да се тълкува като личен съвет, тъй като не е изготвен за конкретен инвеститор. Ето защо инвеститорите трябва да потърсят професионален инвестиционен съвет преди да предприемат каквито и да било действия.
- ❑ Изявленията в макроикономическия бюлетин могат да се считат за изявления за бъдещето, които се основават на настоящи очаквания и прогнози за бъдещи събития. Тази прогноза не е гаранция за бъдещи резултати и включва риск и несигурност. Действителните резултати може да се различават съществено от прогнозните, в резултат на различни форсмажорни обстоятелства.

Контакти

Petar.Atanasov@dskbank.bg

www.dskbank.bg

0700 10 375

*2375